

Barbardalen langs Skjalfandefloden til Svartarfot ved Svartaroatn, det sidste beboede Sted ved Randen af det store Ddadahraun. Til Orientering medfølger en fotolitografisk Kopi af Gunnlaugsøns Kort over den Del af Island, hvori Rejsten foretoges.

Den ene Gruppe af Vulkaner, hvorfra der var iagttaget Udbrud i 1875, skulde søges inde paa Sletten Askia, der paa alle Sider er omgivet af Dyngjussjeldene, og for at komme dertil maatte man først reise over den omtrent 60 Mil store Lavastrækning, Ddadahraun, der indtager hele Partiet Syd for Myvatn lige ned til Foden af Vatnajöklen. Vanskelighederne ved at foretage denne Rejse ud til Askia ere ikke saameget begrundede i Afstanden som i Terrainets Bessaffenhed og Klimatforholdene, som jeg derfor maa omtale med et Par Ord, da jeg ikke tør forudsætte noget nærmere Kendskab til disse aldeles ubeboede og hidtil saagodt som ubereiste Egne. Hele denne Orken bestaar nemlig af sorte i de mest eventyrlige Former sammenstruede Lavamaaser, der paa mange Steder aldeles ikke kunne passeres hverken tilfods eller tilhest, samt af sort, sandlignende Aske, der i stærk Blæst hvirvles op i tætte Høgstyer, saa at man ikke kan se nære Gjenstande, endfjige fjernere Bjergpartier, der dog ere de eneste Orienteringspunkter, hvorefter man kan sætte Kurs, efter som Kompasset herude er temmelig upaalideligt, da den jernholdige Lava giver en stadig vrelende Misvisning. Til disse Vanskeligheder kommer endvidere den derværende fuldstændige Mangel paa Græs og Vand. Med Undtagelse af et yderst tyndt Dække af Eichener paa Lavaen og lidt Marehalm i Aften paa Steder, hvor den har antaget Karakteren af Klitter, er hele Ddadahraunet blotet for Planteliv, væsentligst fordi Regn- og Snevandet synker strax bort fra Overfladen ned i de dybere Dele af den porøse Lava, hvorfra det først kommer tilsyne ude i Periferien af Ddadahraunet i en Mængde Maløb. Heraf følger endvidere, at der heller ikke findes noget Spor af Dyr derude, da alle Betingelser for deres Existens mangle i dette Ode, der i mindre Maalestok har nogen Lighed med Orkenen Sahara, men der fattes dennes græs- og vandrige Daser. Naar endnu den Dag i Dag en Del af Befolkningen har bevaret den fra Oldtiden overleverede Tro paa, at der herude lever bortsmittede Misbædere, hvorfra Ddadahraunet har faaet Navn, kan dette kun forklares ved en fuldstændig Mangel paa Kendskab til de derværende sysslede Forhold.

At reise ud til Askia tilhest var hidtil ikke forsøgt, og dog var det den eneste Maade, hvorpaa man kunde medbringe den til et flere Dages Ophold nødvendige Bagage, men man maatte ufortøvet sende Hestene bort, da der, som sagt, intet Foder kunde staves undervejs. Jeg kan ikke undlade at indskyde den Bemærkning, at Planen, der lægges for en saadan Rejse, maa nødvendigvis have en forskjellig Karakter, alt efter som man kan nøies med et flygtigt og forvarigt Louristbesøg paa saadanne Steder, eller man der skal foretage geognostiske Undersøgelser og Stedbestemmelser, hvortil der fordres længere Tid og klart Veir.

Fra vort Standkvarter i Svartarfot brød Lieutenant Caroc og jeg op den 30te Juni med 3 Jørere ud til Vulkanerne i Askia, medbringende den mindst mulige Bagage af de allernødvendigste Instrumenter, Fødemidler og 2 smaa Telte, Alt appasset efter den islandske Rejsesmaade. Efter et 12 Timers anstrengende Ridt lykkedes det os at komme igjennem en med dyb Sne fyldt Kløft, „Sónsifard“, ned i Askia, skjøndt det kun var med Nøie, at vi kunde faae Hestene med os dertil, da de, for hvert Skridt de gjorde, sank i til Bugen, saa at vi arbejdende os frem i Sne til midt paa Livet maatte trække baade Ridehestene og de med Bagage og Hø belæsedede Heste efter os. Jørerne gjorde Holdt ved den nordlige Side af Askia, hvorfra der endnu var henved en Mil til Vulkanerne, og de erklærede, at det var aldeles umuligt for Hestene at gaa dertil over den mellemiggende Lavastrækning paa Grund af dennes Bessaffenhed. Jeg opslug da paa et gammelt Krater de to medbragte Telte, der hver kun kunde rumme en Person, og Lieutenant Caroc og jeg maatte nu søge tilfods at bane os Vej over til Vulkanerne, som viste sig at ligge i den sydøstlige Del af Askia. Efterat de ved Ridtet over den skarpe Lava i Ddadahraunet stærkt medtagne Heste havde faaet Tid til at u hvile sig og fortæret det medbragte Foder, forlode efter Bestemmelsen alle Jørerne os medtagende Hestene; men min egentlige Jører (Følgemanden) blev det paalagt at se ud til os med et Par Dages Mellemrum for at vedligeholde Forbindelsen med Svartarfot, hvor hele den øvrige Bagage var efterladt, og yde os den fornødne Hjælp, hvis Noget skulde tilstøde os i vor aldeles isolerede Stilling.

Ved Barometermaalingen fandt jeg, at Stedet, hvor vi opholdt os, havde en Høide af 3800 Fod over Havet (Dyngjussjeldene 4500'), hvilket var betydeligt mere, end jeg havde ventet, efter som de højeste mere ubstrakte Plateauer paa Island ellers ikke overstige 2000 Fods Høide. Da Snelinien omtrent kan ansættes til 2500 Fod, var det indlysende, at Underfølgelsen let kunde blive gjort vanskelig eller endog aldeles umulig ved det i saadanne Høider herskende barske Klima. I de første Dage vare vi begunstigede af nogenlunde godt Veir og klar Luft, hvor de lyse Nætter kom os til god Nytte. Vandringen til Vulkanerne gik dels igjennem Snemasserne langs Dyngjussjeldene, dels over vildt optaarne Lavaaflojser i Askia, hvor man